

Telegraful Român

Organ național-bisericesc.

Abonamentul:

Pe un an 60 coroane. — Pe șase luni 30 coroane. — Pe trei luni 15 coroane. Ziarul apare Marția, Joia și Sămbăta

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegraful Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrierile nefrazate se refuză. — Articole republicate în se însoțitoare.

Prețul inserțiilor, după învoială

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Aniversarea Unirei.

Ziua de 18 Noembrie, ziua învierii neamului românesc de aici din Ardeal, este zi de sărbătoare națională.

În ziua aceasta reprezentanții națiunii române din Ardeal și din părțile ungurene au enunțat rupea legăturilor cu Ungaria și unirea cu România.

S'a împlinit Luni anul dela această zi memorabilă. În inima poporului românesc ea este încrestată ca zi de sărbătoare.

Întreg Ardealul, întreg Banatul, toate părțile ungurene au serbat în adevăc inimei ziua aceasta, și bucuriei generale din prilejul acestei aniversări i-a dat expresiune și în afară.

Au serbat bisericile noastre, au serbat școlile noastre, serbat-a întreg neamul în mod demn, potrivit bucuriei generale, potrivit importanței acestei zile.

Ziua aceasta a zdrobit legăturile și lanțurile cu cari am fost încătușați în trecut.

A răsărit soarele dreptății. Din mormântul eroilor căzuți pe câmpul de luptă în acești 5 ani ai crudului răsbvju a răsărit soarele dreptății.

Razele blânde ale acestui soare au răvărsat lumina, au răvărsat cântări în toate unghiurile locuite de români.

Și noi ne-am trezit, ca prin vis, ca din un vis, ne-am trezit ca popor cu sufletul curat, și cu inima tare, tare în puterea noastră de viață, tare în credință, că Dumnezeu e cu noi.

Veacuri de suferințe, veacuri de atente la viața noastră au trecut peste veacuri, și loviturile ne-au întărit.

Cu cât bați fierul, cu atâtă devine tot mai vânos, tot mai vărtos.

Și pe noi ne-au făcut mai vânoși loviturile îndreptate în contra existenței noastre.

S'a deschis larg porțile școlilor, și tinerimea noastră a inundat cu mile școala.

Din aceste se varsă acum lumina și căldura în poporul nostru.

Aici în Sibiu aniversarea unirei o au făcut în biserica catedrală.

La intrare ne-a întâmpinat figura măreață a marelui arhieru Șaguna.

Îmbrăcată în aureolă cerească lăcrima în fața altarului și mulțămia împăratului ceresc, că avem dorita biserică catedrală, căci zicea acest mare arhieru în paslora sa din anul 1857 cu care publică colecta pentru biserica catedrală:

«Și fiindcă lucrul acesta mai de aproape se ține de noi (circulara se adresează poporului), așa dară mai înainte de ce aș cere ajutor dela creștinii noștri, cari sunt afară de episcopia noastră, am aflat de bine a năzui cătră voi, cari imi sunteți cei mai de aproape, și a vă pofti, ca cu dragostea și cu ascultarea care o ați ardat și până acumă cătră glasul arhiepiscopului vostru să alegeți cu ajutorul vostru cătră zidirea unei biserici episcopesci la Sibiu și să dați spre acest sfârșit din cele ce aveți și cu ce v-a miluit Dumnezeu, luând pildă dela văduva care săracă din Evanghelie, și să fiți milostivi încât vă lărați puterile, știind că nu omului, ci lui Dumnezeu dați, și că nu cer pentru mine, ci spre mărirea lui Dumnezeu și spre binele vostru. Căci avem și astăzi câteva sute de copii la Sibiu în școlile de aici, și bucuros i-aș aduna lângă mine în toate Duminecile și sărbătorile la slujba dumnezeiască, și și osădie le-aș dar în învățături în toate și pentru toate spre binele lor, și spre bucuria noastră a tuturor, dar nu avem biserică, unde să-i adun».

Din mila lui Dumnezeu și din hărănicia preoțiii noastre sub conducerea neuitatului mitropolit Ioan Mețianu, s'a făcut biserica catedrală, spațioasă, spre a încăpea junimea studioasă.»

Din mila lui Dumnezeu tinerimea s'a îmulțit și din sutele dela anul 1857 s'au făcut mii.

Sub conducerea profesorilor cu stindarde naționale a alergat tinerimea în biserica.

Cu inima plină de mulțumită am alergat și noi proșimea din Sibiu la biserica spre a lăcrima și noi cu Marele Șaguna, pentru zilele mari cu cari ne-a cercetat Dumnezeu.

Biserica catedrală și-a deschis larg porțile spre a intra împăratul Mărire.

Domnul cel tare în răboiu, Domnul cel puternic, care a sfărâmat puterile iadului, care a frânt legăturile, cari țineau în lanțuri neamul nostru, acest Domn puternic a strigat:

«Ridicați Boieri porțile voastre, ridicați porțile, ... și va intra împăratul măririi.

Și a intrat junimea, a intrat tineretul scolar, și cu un glas și cu o inimă am cântat toți:

«Mărire intru cei de sus lui Dumnezeu, și pe pământ pace, intru oameni bunăvoire».

A fost ziua aceasta ziua cea mare a praznicului.

A praznicului unui neam, a praznicului unui popor chemat de Dumnezeu la o nouă viață.

Să se veselească cele cerești și să se bucare cele pământești, că a făcut biruință cu brațul său Domnul.

Biruință asupra vrășmașului sumet, biruință asupra dușmanului care cu mână sacrilegă a intrat și în sanctuarul bisericilor noastre.

În tot pământul a eșit vestea biruinții vitezei noastre armate și la marginile lumii a eșit vestea despre vitejia dorobanțului român.

Am sărbat aniversarea unirii cu cântări bisericesti cu cuvinte de laudă din gura tinerimei, ca să se plinească scriitura: «Din gura pruncilor ai sădăriță laudă».

Președinte în cameră. Ziarele din București aduc știrea, că de președinte a fost ales cu 360 de voturi Alexandru Vaida. Vice-președinte a fost ales basarabeanul Pan Halipa, până acumă ministru basarabean, și general Marcu din partida țărănilor. Alergarea a fost primită cu aplauze furtivoase. Liberalii s'au abținut demonstrativ dela alegere.

Serbară Unirei. Serbară Unirei s'a făcut în Cluj cu deosebită pompă și însuflețire. La 9 ore se face slujbă în biserica, Orașul a fost pavozat cu stindarde naționale. Cuvântarea festivă o a ținut rectorul universității Dr. Sextil Pușcariu, în care a scos la iveală importanța zilei de 18 Noembrie pentru istoria românească. A luat apoi cuvântul din Onisfor Ghibu, secretar în ministerul de culte, care a făcut tabloul lucrărilor unui an dela Unirea din Alba-Iulia, asigurând administrație liniștită și muncă culturală. Cuvântările au fost primite cu aclamări șgomotoase.

Vorbiri s'au ținut și în casarma de artilerie. Seara s'a deschis sărbătorește teatrul național.

Demisia guvernului.

Guvernul Văitoianu, numit guvernul generalilor, și-a dat demisiunea mai curând de cum s'a prevestit. Cauza se reduce la amenințarea cu ultimatul Consiliului suprem al statelor aliate. Demisiunea a fost primită și guvernul a fost însărcinat cu gerarea agendelor statului până la constituirea noului cabinet, care va fi guvern parlamentar.

Se crede că va urma un guvern din membrii blocului parlamentar sub conducerea lui Iuliu Maniu. După unele știri, cari se susțin, formarea guvernului va fi încredințată lui Iorgu, guvern care va iscăli contractul de pace.

Coroana s'a consultat cu președinții corpurilor legiuătoare de cameră și Vaida-Voevod, la senat și Bușor. Acumă se fac constituții cu delegații diferitelor partide, cari fac blocul parlamentar, pentru a putea informa Coroana și a o ținea în curent cu părerile din sinul majorităților din parlament. Din aceste consultări se vor prezenta Coroanei persoanele, cărora se va încredința formarea noului cabinet.

„ARDELEANA”,

institiut de credit și economii, societate pe acțiuni în Orăștie.

P. T.

Considerând prospectele de venie ale institutului nostru, direcțiunea a decis să facă părtași la dividendă anulul viitor 1920 acționarii, cari vor achita în întregime, până la finea anului curent, acțiunile subscrise din emisiunea nouă a institutului. După acțiunile plătite în rate se garantează ce anul 1920, 3% interes, după celea achitate toate se plăti după toată probabilitatea cel puțin 5% dividendă.

Comunicăm acestuia, invităm acționarii institutului ca până la finea anului curent dacă află de bine, să achite în întregime prețul acțiunilor ce le-a semnat din emisiunea ultimă, care de prezent e în curs. (371) 1-1

Orăștie, 20 Noembrie 1919.

Cu stîmă:

„Ardeleana”,

institiut de credit și econ., soc. pe acțiuni în Orăștie.

Nr. 614/919

(373) 1-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de învățător la școala confesională gr. or. rom. din Căluș, protopresbiteratul gr. or. al Avrighului se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post de învățător sunt cele prescise de lege și anume: 300 cor. anual din cassa bisericii, iar restul precum și toate adusele din ajutorul dela stat. Cuartir în natură în edificiul școlii. Relut pentru grădina 20 cor.

Învățătorul ales este îndatorat a conduce copiii la biserică și a cânta cu ei răspunsurile liturgice.

Doritorii de a ocupa acest post de învățător să scrie cererile concursuale înscrise conform legilor în vigoare până la termenul susindicat, la oficiul protopresbiterat gr. or. al Avrighului în Avrig (poșta Avrig, județul Sibiu) având a se prezenta în vreo-o Duminică sau sâmbătoare la biserică spre a face cunoștință cu poporul și poziția comunei.

Avrig, 6/10 Octombrie 1919.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al Avrighului în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioan Cădea,

protopop.

Nr. 328/1919

(351) 2-3

Concurs

Pentru întregirea postului de învățător la școala noastră gr. or. din Vălișoara, tractul Deva se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt: 800 cor. dela comuna bisericească, 200 cor. ajutor dela Vener. Consistor și ajutor dela stat. Cuartir în edificiul școlii, grădina de legumi, și 2 stăvnișii de lemne, din cari se va încălzi și sa'a de învățământ.

Alesul e îndatorat a instrui și pe elevii școlii de repetiție, — și a conduce copiii la biserică și Duminică și sâmbătoare, cântând cu ei răspunsurile liturgice.

Reflecțarii să-și aștearnă petițiile subsemnatei ofișii protopresbiterale.

Deva, la 12 Octombrie 1919.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Deva în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Dr. Ioan Dobre

protopresbiter.

Doi băieți

cu școala românească și deplin sănătoși se primesc imediat ca elevi în Tipografia arhiepiscopă din Sibiu.

Concurs

Pentru întregirea postului al II-lea de învățător dela școala ortodoxă română din Dărieș, protopresbiteratul gr. or. al Mediașului, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt: Salariul prescis de lege, ce se solvește dela stat cu toate adusele și emisele, cartir și grădina în natură precum și 2 stăvnișii de lemne de foc.

Învățătorul ales pe lângă îndatoririle prescise de normele în vigoare, e dator se instruce și în școala de repetiție, iar în Duminică și sâmbători să conducă copiii la biserică și să cânte cu ei la sf. liturgie.

Doritorii de a ocupa acest post, să-și înainteze cererile înscrise cu documentele prescise în termenul arătat subsemnatei ofișii protopresbiterale.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al Mediașului în conțelegere cu comitetul parohial

Mediaș, la 1/14 Octombrie 1919.

Romul Mircea

protopop.

Nr. 912/1919

(389) 2-3

Concurs

Pentru întregirea postului de învățător în sensul hotărârii Consistoriale Nr. 8169 Șc. a. e. la școala confesională din Băhoț protopresbiteratul Făgăraș se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt: Saltr 600 cor. dela parohie restul dela stat. Alesul este deobligat la Duminică și sâmbători a cânta cu cântarii de toate rilele și cu cei de repetiție, la sfânta liturgie.

Documentele să se înainteze subsemnatei ofișii protopopale.

Făgăraș, în 13 Noembrie 1919.

Oficiul protopopesc român ortodox din Făgăraș la ordniul de sus.

Nicolae Borzea,

protopop.

Nr. 808/919

(336) 3-3

Concurs

Pentru întregirea postului vacant de învățător la școala ortodoxă din Șona să publică concurs cu termen de 15 zile.

Emolumentele sunt:

La salariu 720 Cor. dela parohie și 240 cor. pentru cuartir. — restul de salariu dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post sunt dator a ținea și școala de repetiție și a conduce școlarii la sf. liturgie Duminică și sâmbătoare și la vecernie.

Rugarea de Concurs să se înainteze la subsemnatei ofișii protopresbiterale în termenul dat fiind înscris conform normelor din vigoare.

Făgăraș, la 10 Octombrie 1919.

Oficiul protopresbiterat ortodox român în conțelegere cu comitetul parohial.

Nicolae Borzea

protopop.

Convocare.

Acționarii primei Societăți anonime române „METAN” prin aceasta sunt convocați la

adunarea generală de constituire,

pe data de 10 Decembrie a. c. la 10 ore a. m. în Sibiu, în localul „Creditul tehnic Transilvănean”.

Sibiu, la 4 Decembrie 1919.

(375) 1-1

„Creditul tehnic transilvănean”
societate anonimă, Sibiu.

Inginer Carol Remniczky.

Prospect de fondare.

Pentru executarea instalațiilor de încălzit și luminat cu gaz natural, pentru executarea instalațiilor de alimentare și canalizarea orașelor și clădirilor, transportul la distanță gazului natural, instalații de spălătorii cu aburi, uscătorii de fabrici, abatori, instalații tehnice de spital, instalații electrice, edificări de fabrici întregi, precum și pentru fabricarea, exportarea și importarea, vinderea și cumpărarea materialelor brute, semifabricate și fabricate prozilor acestor lucrări, se înființează cu sediul în Sibiu, Prima Societate Anonimă Română „METAN” cu un capital societar de 1.000.000— Cor. împărțit în 2.000 Acțiuni, în valoare nominală de 500 Cor.

Capitalul societar se va asigura prin subscripțiune. Acțiunile vor fi nominative și se vor plăti în bani gata.

Pentru acțiunile subscrise se va plăti valoarea nominală, plus o taxă de fondare de 5%. La subscriere e a se vărsa pe lângă taxa de fondare și 30% din capital, adică în total 175— cor. de fiecare acțiune. Restul de 70% se va plăti ulterior la termenele ce le va fixă Consiliul de administrație.

Vărsămintele se vor face la „Creditul Tehnic Transilvănean” în Sibiu.

Termenul ultim pentru subscrierea acțiunilor și facerea primului vărsămint este 9 Decembrie a. c.

În caz de supra subscriere, fondatorii își rezervă dreptul să stabilească capitalul societății la o sumă mai mare ca Cor. 1.000.000 precum și de a selecționa subscrierile făcute după buna lor chibzuială. Desemnarea fondatorii își rezervă dreptul să numească primul Consiliu de Administrație pe timp de 3 ani.

Sibiu, la 4 Decembrie 1919.

(374) 1-1

„Creditul tehnic transilvănean”,

Societate anonimă Sibiu.

Inginer Carol Remniczky.